

Міністерство охорони здоров'я України
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
Рада молодих учених
Студентське наукове товариство

**МАТЕРІАЛИ XVI НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

«НОВИНИ І ПЕРСПЕКТИВИ МЕДИЧНОЇ НАУКИ»

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИСВЯЧЕНА 100-РІЧЧЮ
ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
МОЗ УКРАЇНИ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

Дніпропетровськ
2016

Н.Н.Коротя

ЭРЕКТИЛЬНАЯ ДИСФУНКЦИЯ КАК РАННИЙ КЛИНИЧЕСКИЙ СИНДРОМ ПОРАЖЕНИЯ КОРОНАРНЫХ АРТЕРИЙ

ГУ «Днепропетровская медицинская академия МЗ Украины»,

кафедра пропедевтики внутренней медицины

Согласно официальным данным каждый третий взрослый человек в Украине страдает гипертонической болезнью (ГБ) и более 20% болеют ишемической болезнью сердца (ИБС).

Kevin Billups, один из ведущих сотрудников клиники Майо и соавтор Принстонского консенсуса III пересмотра, посвященного взаимосвязи эректильной дисфункции (ЭрД) и кардиоваскулярных заболеваний (2012) утверждает, что «ЭрД является барометром кардиоваскулярных заболеваний». Данное утверждение стало окончательно возможным после Конгресса Ассоциации американских урологов (AUA) в 2004 году, где были приняты положения, согласно которым развитие ЭрД коррелирует с развитием макро- и микроангиопатий и является независимым фактором риска сердечно-сосудистых заболеваний.

Одно из первых исследований взаимосвязи ЭрД и поражения коронарных артерий было закончено в 1980 г. Warvek A.J., которое показало четкую корреляцию между наличием коронарного поражения и частотой возникновения ЭрД.

В большинстве проводимых эпидемиологических исследований ЭрД, выявлена её корреляция с артериальной гипертензией (АГ), атеросклерозом, сахарным диабетом (СД). Seftel A. D. с соавт. исследовали данные более чем 270 тыс. пациентов с ЭрД, причём гиперлипидемия была обнаружена у 42,4 % мужчин, АГ была выявлена у 41,6 % пациентов, СД – у 20 %, сочетание АГ и гиперлипидемии – у 21 %, АГ и СД – у 12,8 %. Следовательно, у 80 % мужчин с ЭрД есть патологическое изменение сосудов и эндотелиальная дисфункция (ЭД).

В тоже время, АГ способствует развитию ЭрД и при отсутствии атеросклеротического поражения сосудов. Ряд проведенных исследований подтверждает это. Анализ результатов исследования БОЛЕРО показал, что из 2200 обследованных ЭрД отмечают 2/3 мужчин с неконтролируемой АГ.

В Финляндии было проведено исследование TAMUS (Tampere Ageing Male Urological Study, 2004). В этом исследовании была показана ассоциация сердечно-сосудистых заболеваний, цереброваскулярной патологии и СД, с повышенным риском развития ЭрД в течение 5 лет. В другом европейском исследовании, проходившем в 2003 г., на 300 обследованных пациентах было установлено, что между возникновением ЭрД и появлением признаков ИБС проходит около 39 мес.

Г.А.Косова, Е.Л.Колесник, А.В.Надюк

ДОБОВЫЙ ПРОФИЛЬ АРТЕРИАЛЬНОГО ТИСКУ У ЧОЛОВІКІВ, ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ ІІ СТАДІЇ, В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», кафедра внутрішньої медицини 3

Мета. Визначити вплив індексу маси тіла (ІМТ) на рівень артеріального тиску (АТ) у чоловіків з гіпертонічною хворобою ІІ стадії за даними добового моніторингу АТ (ДМАТ).

Матеріали та методи. Обстежено 83 чоловіка з ГХ ІІ стадії, яких, в залежності від значення ІМТ, розподілили на три групи: І група – 16 осіб з нормальною вагою, ІІ група – 32 особи з надлишковою масою тіла та ІІІ група – 35 хворих з ожирінням І – ІІІ ступеня. За даними ДМАТ (Cardio Tens-01, Угорщина) оцінювали середньодобовий, середні денний та нічний рівні систолического АТ (САТ₂₄, САТ_д та САТ_н) та середні рівні діастолічного АТ (ДАТ) за добу, в денні та нічні години (ДАТ₂₄, ДАТ_д, ДАТ_н відповідно). Величини представлені у вигляді медіани та інтерквартильного розподілу даних (25%; 75%).

Середній вік по групах склав: у І – 37,00 (28,00; 42,50), у ІІ та ІІІ групах – 41,00 (33,00; 51,50) та 42,00 (36,00; 52,00) років відповідно. Достовірної різниці між групами за віком не

було ($p > 0,05$). У І групі ІМТ відповідав – 22,83 (20,81; 24,41), у ІІ – 27,51 (26,58; 28,73) та у ІІІ – 34,56 (31,37; 37,74) кг/м². Всі групи різнилися між собою за ІМТ ($p < 0,05$).

Результати. По групах САТ₂₄, САТ_д та САТ_н порівнювали: у І – 140,36 (133,41; 149,80), 144,45 (139,03; 153,52) та 124,32 (115,85; 140,40), у ІІ – 138,90 (134,60; 146,65), 145,43 (140,75; 155,83) і 122,31 (119,44; 136,43), у ІІІ – 146,10 (140,21; 159,56), 153,86 (145,94; 163,70) і 132,53 (121,66; 143,41) мм.рт.ст. відповідно. За рівнем САТ₂₄ між ІІ та ІІІ групою різниця склала 7,9 мм.рт.ст. ($p < 0,05$). У хворих з ожирінням встановлено найбільший рівень підвищення САТ_д. Рівень САТ_д в ІІІ групі був вищим на 9,41 мм.рт.ст. ($p < 0,05$) ніж у І групі та на 8,43 мм.рт.ст. ($p < 0,05$), ніж у ІІ групі. За рівнем САТ_н виявлена різниця на 10,22 мм.рт.ст. ($p < 0,05$) тільки між пацієнтами ІІІ та ІІ групи.

Значення ДАТ₂₄, ДАТ_д та ДАТ_н у групах відповідали: в І – 84,56 (79,72; 90,31), 87,04 (83,18; 94,42) і 73,33 (68,65; 78,65), у ІІ – 85,54 (80,13; 88,45), 88,81 (85,81; 95,38) і 75,57 (69,8; 77,39), в ІІІ – 89,02 (82,84; 99,77), 96,02 (88,37; 105,81) і 76,77 (70,13; 85,38) мм.рт.ст. відповідно. Групи достовірно відрізнялись лише за рівнем ДАТ₂₄ та ДАТ_д. Рівень ДАТ₂₄ був вищим на 3,48 мм.рт.ст. ($p < 0,05$) в ІІІ у порівнянні з ІІ групою. А рівень ДАТ_д у ІІІ групі перевищував на 8,98 мм.рт.ст. ($p < 0,05$) рівень у І групі ($p < 0,05$) та на 7,21 мм.рт.ст. ($p < 0,05$) – у ІІ групі.

Рівень АТ на протязі доби між обстеженими в І та ІІ групі не різнився ($p > 0,05$).

Підсумок. При аналізі добового профілю АТ за даними ДМАТ у чоловіків з ГХ ІІ стадії в залежності від ІМТ було встановлено достовірно більший рівень САТ та ДАТ у хворих з ожирінням, особливо в денні часи. Хворі з нормальною та надлишковою вагою за рівнем АГ не відрізнялись.

Г.А.Косова, Е.Л.Колесник

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН СЕРЦЯ У ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ ІІ СТАДІЇ СЕРЕДНЬОГО ТА ПОХИЛОГО ВІКУ

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», кафедра внутрішньої медицини 3

Мета дослідження. Вивчити особливості структурно-функціонального стану серця у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) ІІ стадії середнього та похилого віку.

Матеріали та методи. Обстежено 103 хворих з ГХ ІІ стадії, які в залежності від віку були розподілені на 2 групи: І група (n = 40) – пацієнти похилого віку (14 чоловіків – 35,00%, 26 жінок – 65,00%), ІІ група (n = 63) – хворі середнього віку (35 чоловіків – 55,56%, 28 жінок – 44,44%). Середній вік обстежених склав 63,18 (60,87; 65,26) років в І групі та 50,70 (46,97; 53,38) років в ІІ групі. Стратифікація хворих за віком здійснювалась згідно вікової періодизації ВООЗ. За тривалістю ГХ, яка складала в І групі 10,92 (5,20; 18,87) років та 7,20 (4,11; 13,00) років в ІІ групі, індексу маси тіла (ІМТ) – 29,28 (27,43; 31,43) кг/м² та 30,07 (27,14; 33,46) кг/м² – в І та ІІ групі відповідно, пацієнти обох груп достовірно не відрізнялись ($p > 0,05$). За рівнем «офісного» систолического артеріального тиску (САТ) хворі по групах не відрізнялись (160,00(143,00;170,00) та 150,00(140,00;160,00) мм рт.ст. відповідно по групах). Рівень «офісного» діастолічного артеріального тиску в І групі – 87,00(80,00;94,00) мм рт.ст. був достовірно ($p < 0,05$) нижче ніж в ІІ групі – 95,00(90,00;104,00) мм рт.ст. Всім хворим проводилася трансторакальна ехокардіографія (ЕхоКГ), з оцінкою розмірів лівого шлуночка (ЛШ), лівого передсердя (ЛП), товщини міжшлуночкової перегородки (ТМШП), задньої стінки ЛШ (ТЗСЛШ), гемодинамічних показників. Результати представлені у вигляді медіани та інтерквартильного розмаху.

Результати. Було встановлено, що ТМШП (в І групі – 1,44(1,29;1,60) см та 1,44(1,31;1,57) см в ІІ групі), ТЗСЛШ (в І групі – 1,05(0,99;1,30) см та в ІІ 1,00(0,98;1,20) см відповідно) перевищували нормативні значення серед пацієнтів обох груп, однак внутрішні розміри та об'єм ЛШ, товщина стінок ЛШ по групах достовірно не відрізнялись. Фракція викиду лівого шлуночка була збереженою як в І групі – 68,03(60,88;74,72)%, так і в ІІ – 70,62(65,62;73,98)%, та по групах не відрізнялась. У хворих ІІ групи було виявлено достовірно ($p < 0,05$) більший індекс ригідності артерій (характеризує жорсткість судинної стінки) – 1,07(0,85;1,25), ніж у хворих ІІІ групи – 0,77(0,65;0,89). Порушення діастолічної